

Høring – Maksimal beregningsrente i livsforsikring etter 1. januar 2013

Deres ref. 11/5162

Bakgrunn

Det vises til høringsbrev av 4. juni 2012 der Finanstilsynet ber om merknader til forslag om å redusere den høyeste tillatte beregningsrente for ny opptjening i livsforsikring til 2,0 prosent med virkning fra 1. januar 2013.

Finanstilsynet begrunner i hovedsak forslagene ut fra hensyn til pensjonsinnretningenes soliditet og ut fra bestemmelsene i direktiv 2002/83/EF.

Mulige effekter av Finanstilsynet forslag

Gabler Wassum AS (GW) er av den oppfatning at forslaget kan ha en rekke uheldige effekter.

Finanstilsynet skriver at nivået på den maksimale beregningsrenten påvirker selskapenes soliditet gjennom sin betydning for selskapenes forpliktelser. På lang sikt vil lavere grunnlagsrente, alt annet like, medføre at det er lettere for selskapene å klare avkastningsgarantien. Det er en selvfølgelighet. Imidlertid blir ikke dette hensyntatt i dagens soliditetsregelverk og vi vil i det følgende gjøre nærmere rede for dette. I tillegg vil vi bemerke at argumentet baseres på at reduksjon i beregningsrenten ikke påvirker livsforsikringsmarkedet på annet vis. GW mener at det er mye som taler for at dette ikke vil være tilfellet og vil i det følgende belyse dette.

Økning i utstedelse av fripoliser

Det har over tid vært en betydelig konvertering fra ytelsespensjon til innskuddspensjon. GW sin forståelse er at dette har en klar sammenheng med at premienivået har økt kraftig over tid. Dersom det legges til grunn at premienivået kan øke med om lag 12-14 % i privat sektor, antar GW at dette vil akselerere konvertering til innskuddspensjon med det resultat at det blir utstedt enda flere fripoliser. Det har fra myndighetshold blitt argumentert med at fripoliser har et høyere kapitalkrav enn ytelsespensjon – se blant annet *NOU 2012: 3 Fripoliser og kapitalkrav (utredning nr. 25 fra Banklovkommissjonen)*. Livselskapene har støttet denne oppfatning ved at de ikke lenger vil ta imot flere fripoliser på sin balanse med unntak av det de er forpliktet til å motta gjennom allerede inngåtte utløsningsavtaler med pensjonskassene.

Øyeblikkelig økning i forvaltningskapital og kapitalkrav

Finanstilsynet skriver at nivået på den maksimale beregningsrenten påvirker selskapenes soliditet gjennom sin betydning for selskapenes forpliktelser. På lang sikt vil lavere grunnlagsrente medføre at det blir lettere for selskapene å klare avkastningsgarantien. Dagens regelverk tar ikke hensyn til beregningsrenten ved fastsettelsen av kapitaldekningskrav eller solvenskapital (Solvens I). Dette er jo den viktigste årsaken til at Solvens II skal innføres. En reduksjon av grunnlagsrenten medfører at selskapene får svakket sin soliditet. Begrunnelsen er som følger: Anta som eksempel at premien til et

selskap er 10 % av forvaltet kapital og reduksjon i grunnlagsrenten vil medføre en økning i premienivået på 15 %. Alt annet like vil dette da medføre en økning i kapital til forvaltning på 1,5 % i forhold til et uforandret premienivå. Økning i kapital til forvaltning vil omgående medføre høyere kapitalkrav (kapitaldekningskrav og solvenskapitalkrav).

Gabler Wassum AS sitt forslag

Finanstilsynet skriver i sitt brev at det må utvises et visst skjønn. GW mener at dette taler for at det da må være åpning for løsninger som er betydelig mer fleksible og samtidig er bedre tilpasset det kommende Solvens II regimet.

Under Solvens II vil problemstillingen som tas opp være selvregulerende i den forstand at pensjonsinnretningene må gjøre en beregning av forpliktelsene basert på blant annet neddiskontering basert på markedsrenter. Dette supplert med stressberegninger som hensyntar alt fra endring i renter, endring i biometriske parametere, fremtidig tildeling av bonus og flytterater vil gi et kapitalkrav, og dette kapitalkrav målt mot selskapets egenkapital og bufferkapital vil avgjøre om selskapet er solvent. Det essensielle i denne sammenheng vil ikke være hvilken grunnlagsrente et selskaps forpliktelser ligger på men heller hvor godt selskapet er kapitalisert i forhold til nevnte stressberegning under Solvens II. Så lenge selskapene er solvente under Solvens II bør det ikke være noen grunn til å detaljregulere grunnlagsrente for årlige premier.

Finanstilsynet er av den oppfatning at det må gjøres tiltak for å styrke selskapenes soliditet og at reduksjon av beregningsrenten er et slikt tiltak. Forslaget om reduksjon i beregningsrenten er medsyklisk og strider direkte med moderne finansiell regulering! Forslaget bedrer ikke soliditeten i henhold til dagens regelverk. Soliditeten svekkes. GW er av den oppfatning at det er et mye bedre virkemiddel at tiltak settes inn som eksplisitt bedrer soliditeten. Økte rentegarantipremier er et relevant eksempel.

For små pensjonskasser vil innføring av enda en beregningsrente kunne være en betydelig IT-messig utfordring. I tillegg er nevnte direktiv 2002/83/EF et livdirektiv, og det er ikke opplagt for GW at en reduksjon i beregningsrenten automatisk må gjøres gjeldende for pensjonskassene dersom Finanstilsynet skulle gjøre det gjeldende for livselskapene.

Konklusjon

GW støtter ikke Finanstilsynets forslag. GW er av den oppfatning at dersom Finanstilsynet mener at det er nødvendig å gjøre tiltak for å styrke selskapenes soliditet, vil en bedre løsning av flere grunner være å øke rentegarantipremien.

Denne høringsuttalelsen er sendt på epost 18. juni 2012.

Med vennlig hilsen

Christian Fotland
Direktør

Carl Peter Kirkebø
Aktuar